

Szerző: R. Reu Sándor

Fejleszteni kell a természeti szépségekben gazdag Óbudát!

Óbudán három gyógyfürdő és számos gyógyforrás van, ott van s pálvölgyi cseppkőbarlang, az Attila-park és a főváros legszebb barokk műemléke

A Nemzeti Ujság mindenkor készséggel becsátotta hasábjait a budai érdekek védelmének rendelkezésére, amiért Buda közönségének köszönetét és elismerését mindenkorra biztosította magának. Különösen Óbuda lakossága vár sokat a Nemzeti Ujság nagyrértékű támogatásától, mert Óbuda érzi a legjobban immár évtizedek óta elhagyatottságát és mellőzöttségét, miket már a külsejével is első pillantásra elárul. Óbudán a házak ma is tulnyomórészt megkormosodott, faszindellyel fedett, földbe sülyedt putrik és alig van utca, amelyben rozoga, dűledező ház ne volna nagy számmal. A mérnöki hivatal szerint többszáz házban rezszedelmes a benlakás. De a lakók ezzel mitsem törődnek, mert máshol lakást ugysem kapnak. Megdöbbentő ezeknek a házaknak az udvara is. Csatorna hiányában ott folyik a szennyvíz az utcára s a szánalmas, rongyokba burkolt esenévész gyerekek ott játszanak a rothasztó levegőben. Rosszul táplált testüket meggyengíti a vizes, salétromos lakás és megferdíti az udvar miazmás légköre.

A legutóbb épített két városi bérház egyáltalán nem csökkentette a III. kerület lakásinségét, mert hiszen ezek a házak nem a III. kerületieknek épültek. Az őslakosság továbbra is hontalan lesz, amely bajon csak úgy lehet segíteni, hogy kedvező építési kölcsönt nyújtának a háztulajdonosoknak, — nagyobbmértvű adómentességet adva az új házaknak. Ezzel lehetnének a Dunaparknak kertés családok házaival, a Bécsi-ut és a hegyvidéknek villaszerű épületekkel és a belső résznek bérházakkal való beépítése. Szinte nevetséges, hogy vannak egész utcák, amelyeknek lakossága nem tesz ki együtt annyit, mint egy közép-nagyságu háromemeletes bérházé. Gazdasági szempontból ennek helytelenségét nem is kell magyarázni.

Forrás:

Nemzeti Ujság
Óbuda 1928. I. 5

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Nem lehet megközelíteni az Attila-parkot

A park hiány is egy kérdés a III. kerületnek. Ujlaknak egyetlen parkja sincs, Óbudának pedig két dunaparti parkja teljesen hozzáférhetetlen. A Mátyás-hegyen és Kisbéri-hegyen most megszerzett Schmiedt-park a III. kerület szempontjából egyáltalán nem számít, mert az a hely nem park, nem játszótér, hanem kirándulohely lesz csak. A Mátyás-hegyen lévő 300 holdas park festői részleteivel olyan gyönyörűség, hogy kevés van olyan Európában. Egy emberélet egész ambíciója — boldogult Guckler Károlyé — ott él a gyönyörű parkban, amit ő Attila-parknak nevezett el. Igen ám, csak hogy ezt a parkot nem lehet megközelíteni. Egy boldogabb nemzedék ötven év múlva felfedezi, vagy egy új korszak megépíti a Szépvölgybe vezető szerpentinutat, mely felkanyarog ebbe a világszép parkba, ahol ma nincs egy vendéglő sem és egy pohár fűdítő tejet sem kaphat a turista. A néptelen parkon néha végigcsap az alatta álló cement-gyár füstje, amit 7 kéményből okád Budára. És ha csak az a gyár füstje vonná be fekete fátyollal, még csak bírnák valahogy, de barátságosan cselekszi ezt a gyárak egész sora, föl egészen az óbudai gázgyárig. A Duna széles tükrén nyugvó légoszlop pedig uszlik dél felé a Dunán, mint a tutaj és állandó légáramlást okoz dél felé, úgy hogy minden füst befelé igyekszik Budára, a Várhegyre, a Gellért-fürdőre és minden gyógyforrásunkra rálehel

fekete porát. A világon minden város azért terjeszkedik a víz mentén észak felé és minden város a déli részén építi gyárait. Csak éppen Budapest nem, ahol mindent fordítva csinálnak.

Óbuda részére a Bécsi-ut és Szőlő-utca között levő, felhagyott téglagyári telken feltétlenül kellett volna parkot és játszótér létesíteni, míg Óbudán a Kórház-utcai régi temető helyén és a Fő-teret eléktelenítő Monturs-depot (most dohányraktár) lebontásával kellene levegő-rezervoárt létesíteni. Az udvarán levő leggyönyörűbb barokk műemlékünknek, a Zichy-kastélynak egy gyönyörű park lenne a megfelelő keret. A gyermekek egészségét ezekkel a játékterekkel kapcsolatos parkokkal lehetne feljavítani, ellensúlyozva az otthon fertőző levegőjét.

Az egyes kerületrészek fejlesztését talán a következő szempontok irányíthatnák: Ujlak legyen a kertváros s méltó kerete a felső hévízi fürdőknek. Polgárainak fő jövedelmi forrása a gyógyvizeket felkereső idegenek elartása lesz. Budapest fürdővárosnak Ujlak a legjelentősebb része lesz a Szent Lukács-, Császár- és Máriagyógyforrásokkal, amely az Őróp-

utóban van és érelmeszesedés ellen a külföldi orvosok is ajánlják és mi alig ismerjük.

Óbuda legyen Budapest óvárosa

A hegyvidék: a város tüdeje. Az aljában lévő cement-, téglá- és egyéb gyárakat mind ki kell telepíteni, hogy a Rózsadombtól a Hármashatár-hegyig klimatikus gyógyhelyé alakulhasson e gyönyörű vidék, közvetlen közelében a világhíres gyógyvizeknek. A Mátyás-hegyen túl az egyik hegyvidéki részletet „Állatkert” néven jelzi a térkép. Milyen hatalmas idegenforgalmi attrakció volna, ha itt, ebben az „állatkert”-ben mutatnák be az őállatokat a mai világnak. Nem volna idegen, aki meg ne bámulná a Schmiedt-kastély romantikus parkján áthaladva a természetes nagyságban és színben cementből kifaragott, egymással viaskodó masztadonokat, mamuthokat, ichthyosauruszokat és a többi különféle óriási őállatot. Csak hogy ehhez a gyönyörű vidékhez, — amely a Schmidt-múzeum, a pálvölgyi cseppkőbarlang és állatkert révén

725.091

Hely

Idő: 1928.

Személy:

Helyszám:

*a főváros leglátogatottabb helye lenne, —
ma még rendes ut sem vezet.*

Óbudának egy nagy vidék kereskedelmi és gazdasági központjának kellene lennie, gazdasági akadémiával. Ide kellene telepíteni a Tudományegyetemet is, melyet Mátyás király is itt akart felépíteni. Óbuda történelme szinte predestinál arra, hogy Budapest „Óvárosa” legyen történelmi stílusban épített házakkal. Akvinkum és a Rómaifürdő között épülhetne fel az ideális kertváros, amelynek a Dunaparton lenne méltó, nagy, széles és szép korzója.

A Római-fürdő 2000 évnél is többre visszatekintő világlátványosság számba menő muzeuma, amfiteátruma, héviz-fürdője nagyobb figyelmet érdemelne a város és kormány részéről. Az idegenek, akik nagynehezen ide kivetődnek, elcsodálkoznak a könnyelműségünkön, hogy ezt a drága kincset, melyet máshol az idegencsábitás középpontjába állítanának — mi annyira elhanyagoljuk, hogy még egy valóban rendes ut sem vezet oda. Ennek a vidéknek festői szépségű szabályozását Zsigmondy István készítette még el és ideje lenne, hogy a város a pályadíjnyertes tervvel foglalkozzék. Ide lehetne helyezni a növénykertet is, ahol bőséges meleg víz állana a pálmaház és az üvegházak fűtésére és tágas terület áll rendelkezésre a londoni Kew-gardenhez hasonló, tóval élénkített romantikus rész kiképzésére. Hévizes fürdők, strandfürdők, nagyszerű sporttelepek mind bőven helyet kaphatnának e területen. Csak fel kellene végre fedezni Óbudát!

R. Réw Sándor.